

**Zveřejnění žádosti o zápis podle čl. 15 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady
(EU) 2024/1143**

(C/2026/3213)

Po tomto zveřejnění mohou orgány členského státu nebo třetí země nebo fyzická či právnická osoba s oprávněným zájmem, která je usazena nebo má bydliště ve třetí zemi, podat Komisi námitku v souladu s článkem 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ⁽¹⁾, a to do tří měsíců ode dne tohoto zveřejnění.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

Označení původu a zeměpisná označení zemědělských produktů

„Cigeľská prírodná minerálna voda / Minerálna voda Cigeľka / Cigeľka“

EU č.: PDO-SK-03398 – 10.1.2025

1. Název (názyvy)

„Cigeľská prírodná minerálna voda / Minerálna voda Cigeľka / Cigeľka“

2. Druh zeměpisného označení

CHOP CHZO

3. Země, ke které vymezená zeměpisná oblast patří

Slovensko

4. Popis zemědělského produktu nebo potraviny

4.1 Klasifikace zemědělského produktu podle čísla a kódu kombinované nomenklatury, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1143

— 22 – NÁPOJE, LIHOVINY A OCET

2201 – Voda, včetně přírodních nebo umělých minerálních vod a sodovek, bez přídavku cukru nebo jiných sladidel, neochucená; led a sníh

2201 10 – Minerální vody a sodovky

4.2 Popis zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název

„Cigeľská prírodná minerálna voda / Minerálna voda Cigeľka / Cigeľka“ je přírodní minerální voda s vysokou celkovou mineralizací. Má vysoký obsah sodíku, vápníku, hořčíku, hydrogenuhličitanů a zvýšené množství chloru, jodu a bromu. Minerální voda je přirozeně nasycena oxidem uhličitým, což jí dodává jemnou perlivou chuť. Díky vysokému obsahu sodíku a chloru má také slanou chuť.

Celková mineralizace:

Oxid uhličitý: 1,4–2,5 g/l

Zbytek pevných složek po odpaření: 20 900–29 900 mg/l

Vápník: 20–400 mg/l

Hořčík: 50–300 mg/l

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012 (Úř. věst. L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).

Sodík: 5 000–10 000 mg/l

Draslík: 110–250 mg/l

Hydrogenuhličitan: 15 000–22 000 mg/l

Chlor: 2 500–4 500 mg

Uvedené hodnoty jsou proměnné ($\pm 15\%$) v závislosti na půdních a klimatických podmínkách.

- 4.3 *Odchytky týkající se získávání krmiva (pouze u produktů živočišného původu označených chráněným označením původu) a omezení týkající se získávání surovin (pouze u zpracovaných produktů označených chráněným zeměpisným označením)*

Prameny minerální vody vyvěrají v dané zeměpisné oblasti.

- 4.4 *Specifické kroky při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti*

„Cigel'ská přírodní minerální voda / Minerální voda Cigel'ka / Cigel'ka“ je do výrobního provozu přiváděna neustále rozvodným potrubím s využitím čerpacích technik. Přírodní minerální voda neprochází před plněním do láhví žádnou úpravou.

- 4.5 *Zvláštní pravidla pro balení, krájení, strouhání atd. zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

„Cigel'ská přírodní minerální voda“/„Minerální voda Cigel'ka“/„Cigel'ka“ se plní do hygienicky bezvadného spotřebitelského balení technologickým postupem, který vylučuje jakoukoli kontaminaci cizorodými prvky nebo látkami, jelikož mezi místem odběru vody a místem jejího plnění do spotřebitelského balení se jedná o uzavřený okruh.

- 4.6 *Zvláštní pravidla pro označování produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

—

5. **Stručné vymezení zeměpisné oblasti**

Zeměpisná oblast je vymezena ze severu státní hranicí s Polskou republikou na úseku přibližně 250 metrů východně od kóty Lacková (997) až po kótu Hrb (764) ve směru západ–východ. Hranice potom pokračuje jihozápadním směrem po rozvodnici povodí řek Cigel'ka (dříve také nazývané Ol'chovec) a Sveržovka na kótu Busov (1002), kde se stáčí na západ a pokračuje po hřebeni masívu Busov. Dále prochází napříč údolím potoka Cigel'ka (bývalý Ol'chovec) a směřuje na severozápad po hřebeni přes kóty Sivá skala (838) a Priehyba (796) až ke státní hranici, čím se ochranné pásmo uzavírá.

Administrativně leží v severovýchodní části Slovenska v Prešovském kraji, v okrese Bardejov.

6. **Souvislost se zeměpisnou oblastí**

Příčinná souvislost je založena na půdních a klimatických podmínkách vymezené zeměpisné oblasti.

Specifičnost zeměpisné oblasti

Vymezená zeměpisná oblast patří k flyšovému pásmu Karpat, které je charakteristické vrstvami jílu, pískovců a slínů. Při kontaktu s podzemní vodou se z těchto hornin uvolňují minerály, zejména sodík, vápník a hydrogenuhličitan, což vede k vysokému obsahu minerálních látek ve vodě.

Vulkanická činnost zanechala v dané oblasti podzemní zásoby oxidu uhličitého. Minerální voda je přírodně sycena oxidem uhličitým, což jí dodává jemnou perlivost a zvláštní chuť. Přírodní sycení oxidem uhličitým v minerální vodě není jen otázkou chuti, ale zvyšuje také rozpustnost minerálů ve vodě. Voda se tak stává mírně kyselou, což zvyšuje její schopnost při průchodu podzemím rozpouštět minerály z hornin, takže je bohatší na minerální látky.

Region má mírné kontinentální podnebí s chladnými zimami a teplými léty, což ovlivňuje hloubku a teplotu pramenů. Dostatečné srážky zabezpečují stálý přísun vody do podzemních rezervoárů. Tyto podmínky umožňují neustále obnovovat zásoby podzemních vod, což zabezpečuje jejich stabilní kvalitu a mineralizaci.

Vymezené území má specifické podmínky flyšového podloží. Je geologicky bohatší na zlomy, které umožňují uvolňování oxidu uhličitého. Tvoří tak malou, ale hydrogeologicky aktivní oblast s přirozeným vznikem sycených minerálních vod. Okolní oblasti jsou též flyšové, ale nemají tak výrazné hydrogeologické podmínky (puklinovou propustnost) pro tvorbu vysoce mineralizovaných a sycených pramenů.

Ve vymezené zeměpisné oblasti bylo vytyčeno ochranné pásmo, jehož účelem je chránit tuto vřidelní oblast před jakýmkoli poškozením či nežádoucí hospodářskou činností, která by mohla narušit dosavadní stav, vydatnost a chemické složení.

Specifičnost produktu

Charakteristické znaky minerální vody „Cigel'ská přírodní minerální voda / Minerální voda Cigel'ka / Cigel'ka“ jsou dány místními geologickými a hydrogeologickými podmínkami ovlivňujícími její vlastnosti. Vyznačuje se vysokým obsahem sodíku, vápníku, hořčíku a hydrogenuhličitanů. Vysoký obsah sodíku a chloru jí dodává specifickou, ostřejší, výraznější a jemně slanou chuť.

Minerální voda je přirozeně sycená oxidem uhličitým, který se do vody dostává v důsledku geologických procesů probíhajících v podloží. Tato přirozená karbonizace dodává vodě perlivý charakter.

Příčinná souvislost

„Cigel'ská přírodní minerální voda / Minerální voda Cigel'ka / Cigel'ka“ pramení v Karpatském oblouku, který se skládá z vrstev jílovitých, pískovcových a vápenitých hornin. Tyto horniny fungují jako přírodní filtry a zároveň obohacují vodu o množství minerálů. Oxid uhličitý v této oblasti má klíčový význam v procesu obohacování vody minerály a pro její výslednou vysokou mineralizaci. Kontinentální podnebí s chladnými zimami a mírnými léty podporuje stabilitu pramenů a přispívá k dlouhodobému zachování chemických vlastností vody.

Vymezená zeměpisná oblast je bohatá na minerální prameny a vřídla, které ale byly dlouho jakoby utajované a nedostaly se do registračního seznamu, který v 18. století sestavovali Matej Bel a Ján Adam Rayman. Oficiálním objevitelem pramene se stal Ludovít Tognio, který v první polovině 19. století vyslal první pozitivní signál o těchto vodách do celé Evropy a označil tuto vodu za jedinečnou, zásaditou, slanou s vysokou mineralizací a s vysokým obsahem jodu, bromu a alkalických látek.

Jako zajímavost je možné zmínit pramen nazvaný Píšťalkový. Ten byl začátkem 20. století vybaven píšťalkou, která začala při zvýšeném výstupu plynů z pramene pískat, a tím upozorňovala obyvatele na kvalitu vody se zvýšeným obsahem oxidu uhličitého.

Obec Cigel'ka byla lázeňským střediskem a při lázeňské léčbě se využívaly i pitné kúry. Plnění minerální vody „Cigel'ská přírodní minerální voda / Minerální voda Cigel'ka / Cigel'ka“ do láhví začalo ve 20. století, kdy byla v dotčené oblasti postavena stáčírna. Přesné datum začátku plnění není vždy jasně uvedeno, ale předpokládá se, že k prvním komerčním činnostem došlo ve 40. až 50. letech, kdy byla minerální voda stále více žádaná na slovenském i zahraničním trhu. Tento proces umožnil širší distribuci minerální vody i mimo region a postupně přispěl k její pověsti a dostupnosti nejen pro lázeňské hosty, ale i pro běžné spotřebitele.

Minerální voda byla předmětem ochrany na základě bilaterálních dohod: smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Švýcarskou konfederací o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných zeměpisných označení z 19. ledna 1976, smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků

odkazujících na původ z 20. ledna 1981 a dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Portugalské republiky o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných zeměpisných a obdobných označení z 18. května 1987.

Název „Cigeľská prírodná minerálna voda“ byl chráněný jako označení původu na národní úrovni podle zákona č. 159/1973 Sb. o ochraně označení původu výrobků od 22. prosince 1979.

„Cigeľská prírodná minerálna voda / Minerálna voda Cigeľka / Cigeľka“ se plnila do láhví už ve 40. letech minulého století. Plnění minerální vody do láhví pokračuje i nadále.

Díky vysokému obsahu minerálů je dostupná i v lékárnách a obchodech zaměřených na zdravou výživu.

Odkaz na zveřejnění specifikace

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/Cigelska_prirodna_mineralna_voda_Mineralna_voda_Cigelka.pdf
